

Værd at vide om Hingstekåringen 2020

Intet er i 2020, som det plejer at være

Og det er måske meget godt, undertiden kommer der ny energi af at gøre noget andet, end det vi plejer at gøre.

I år er det dog ikke et proaktivt tiltag fra Avlsudvalget, der ser dagens lys i forbindelse med nyt kåringstidspunkt. Covid-19 er årsagen.

Covid-19 betød, at vi aflyste hingstekåringen den første uge i august mhp. senere afholdelse

Ikke alle forstod, hvorfor vi ikke 'så an', men også i dag synes vi, at det var den rigtige beslutning, der blev truffet tilbage i marts.

Der var lagt an til hingstekåring (avlsudvalget), dressur- og springchampionater (samarbejde mellem avlsudvalg og sportsudvalg) samt sidst men ikke mindst EM for fjordheste (sportsudvalget). Specielt EM anså foreningen det for helt umuligt at holde i begyndelsen af august, fordi et stort antal udenlandske deltagere/publikum var ventet her. Da 2021 er et år, hvor der holdes Nordiske mesterskaber for fjordheste (i Sverige), bliver der først EM på Vilhelmsborg i 2022, men så har vi noget at glæde os til.

Vilhelmsborg i september 2020

Fjordhesten Danmark har i mange år haft hingstekåring i august-september. For år tilbage var det i september, i de senere år har det været i august. 2020-kåringen finder sted den 18.-19. september på Vilhelmsborg (Bedervej 101, 8320 Mårslet, altså lige syd for Aarhus), dvs. fredag og lørdag, hvilket også er nyt, vi plejer at slutte søndag.

Som optakt til hingstekåringen har vi inviteret til regionalisering (og evt. medaljekåring) torsdag den 17. september. Lørdag den 19. er der først rideforløb for kåringshingstene og derefter dressur-championat (se separat værd-at-vide tekst herom), dagens sidste punkt er afslutning på hingstekåringen. Vi håber, der vil komme mange fjordheste til Vilhelmsborg i disse tre dage. I skrivende stund ser vi ikke, at der kan arrangeres fællesspisning, som vi plejer det, men forretningsudvalget arbejder med den del af arrangementet på Vilhelmsborg.

Hingstekåringen

Alle avlens regelsæt ligger her på hjemmesiden – det første menupunkt i rullemenuen under Avl.

I denne 'Værd at vide'-tekst har vi især fokus på de praktiske ting i forbindelse med en hingstekåring. Du skal være medlem af Fjordhesten Danmark for at melde til kåring, og hingsten skal være i hovedafsnittet af vor stambog, dvs. have et bordeaux pas (med et afstammingsgitter, der opfylder kravene i §2 A i regelsættet om stambogsføring) udstedt af Stambogskontoret i Skejby eller tilsvarende udenlandsk organisation. Endvidere skal mor, mormor og mormors mor være kåret.

Hingsten skal være ejerskiftet

Siden 1. januar 2010 har det været et lovkrav, at heste skal ejerskiftes senest 30 dage efter, at de er

handlet. Det er købers ansvar, at dette sker. Ikke alle får det gjort, og det kan give problemer på både den ene og den anden måde. Derfor har vi strammet op på reglerne ved tilmelding til vore kåringer.

For at få hingsten ejerskiftet, skal du indsende det originale ejercertifikat med dokumentation for handel (handler) noteret på bagsiden og kvittering for betaling af ejerskiftegebyret. Vi anbefaler, at du før afsendelsen tager en kopi af certifikatet og får en kvittering fra Postvæsenet for indlevering af brevet.

Stambogskontoret finder du på denne adresse: SEGES | Heste, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Århus N. Et ejerskifte koster i 2020 kr. 187,50 inkl. moms (uændret pris i forhold til de senere år).

Du kan læse mere om, hvordan det foregår, her:

<https://www.landbrugsinfo.dk/hest/stambogsfoering-og-registrering/sider/Saelgererklæring.aspx>

I forbindelse med underskrift vedrørende en handel skal du være opmærksom på, at **alle**, der er registreret som ejere af en bestemt hest, skal skrive under på salget. Vi har set flere eksempler på, at kun en af et ejerpar har skrevet under, og det accepterer stambogskontoret ikke. Begge (alle) ejere skal sætte deres underskrift på bagsiden af ejercertifikatet ved et salg. Et ejercertifikat betragtes som et juridisk dokument, derfor disse meget strikse regler.

Kåringsdeltagelse og hest købt på afbetaling

Det sker, at en hest købes på afbetaling, og så beholder sælgeren vanligvis certifikatet, indtil hesten er betalt. Hvis køberen ønsker at stille en endnu ikke færdigbetalt hest til kåring, så vil sælgeren nok kunne overtales til at indsende kopi af ejercertifikatet til avlsudvalget med et lille brev om, hvorfor det fortsat er i sælgers besiddelse.

Tid, sted og hold samt sidste frist for tilmelding

Fredag den 18. – lørdag den 19. august på Vilhelmsborg, Bedervej 101, 8320 Mårslet.

Der kan meldes til i disse fire hold:

- 2-årige (mhp. avlsgodkendelse i 2021)
- 3-årige (mhp. avlsgodkendelse i 2021)
- 4-årige (primært mhp. materialprøve og kåring, men hingste, der ikke har avlsgodkendelse i Danmark kan tilmeldes mhp. at opnå dette, en udenlandsk hingst med materialprøve og præmiering kan gå direkte til bedømmelse mhp. dansk kåring)
- 5-årige og ældre (primært mhp. kåring (kræver godkendt materialprøve)/omkåring, men hingste, der ikke har godkendelse til avl i Danmark kan tilmeldes mhp. at opnå dette, en udenlandsk hingst med materialprøve og præmiering kan gå direkte til bedømmelse mhp. dansk kåring)

Sidste frist for tilmelding er den 20. juli.

Der ligger anmeldelsesblanket her på siden (pdf-fil), kan du ikke benytte den, så send en mail til avl@fjordhest.dk og du får blanketten tilsendt som en word-fil.

Sidste frist for betaling er den 10. august.

Der ligger anmeldelsesblanket her på siden (pdf-fil), kan du ikke benytte den, så send en mail til avl@fjordhest.dk og du får blanketten tilsendt som en word-fil.

En foreløbig tidsplan

Normalt laver vi først tidsplanen, når vi har set antal tilmeldte hingste, men her og nu kan vi oplyse, at vi forventer at kåringen begynder fredag den 18. september kl. 10.00 samt at den slutter lørdag eftermiddag.

Tilmeldingsgebyrer

2-årige til avlsgodkendelse

Anmeldelsesgebyr: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af en evt. avlsgodkendelse: kr. 285,00.

Hvis hingsten ikke opnår avlsgodkendelse, refunderer vi beløbet.

3-årige til avlsgodkendelse

Anmeldelsesgebyr: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af en evt. avlsgodkendelse: kr. 285,00.

Hvis hingsten ikke opnår avlsgodkendelse, refunderer vi beløbet.

4-årige og ældre til avlsgodkendelse (hingste, der ikke tidligere har været godkendt til avl)

Anmeldelsesgebyr: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af en evt. avlsgodkendelse: kr. 285,00.

Hvis hingsten ikke opnår avlsgodkendelse, refunderer vi beløbet.

4-årige og ældre hingste til materialprøve og kåring

Anmeldelsesgebyr til materialprøven: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af bestået materialprøve: kr. 285,00.

Anmeldelsesgebyr til hingstekåringen: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af kåring: kr. 285,00.

Gebyrer til stambogskontoret refunderes, hvis hingsten ikke består materialprøven eller ikke opnår kåring.

4-årige og ældre hingste med tidligere godkendt materialprøve (evt. i udlandet, hvor hingsten i så fald også skal have godkendelse til avl i 2020) til kåring

Anmeldelsesgebyr til hingstekåringen: kr. 1.000,00.

Beløb til stambogskontoret for registrering af kåring: kr. 285,00.

Gebyr til stambogskontoret refunderes, hvis hingsten ikke opnår kåring.

Tilmeldingsblanketten kommer på hjemmesiden i uge 27, dvs. i slutningen af juni.

Avlsudvalget planlægger at holde møde i uge 31, hvorefter ejerne af de tilmeldte hingste vil få mail fra Avlsudvalget med nærmere oplysning, herunder reg-/kontonummer, hvortil gebyr m.v. skal indbetales.

Opstaldning

Hingsteejerne vælger selv, hvornår de vil ankomme, men som tidligere nævnt i denne tekst satser vi på, at hingstekåringen kan begynde fredag den 18. september kl. 10 med måling og signalements-kontrol, efterfulgt af dyrlægekontrol og mønstring på fast bund.

Prisen for en boks torsdag-fredag-lørdag er 1.000 kr. inkl. 2 x spåner (yderligere kan tilkøbes).

Prisen for en boks fredag-lørdag er 800 kr. inkl. 2 x spåner (yderligere kan tilkøbes).

Der er heller ikke i år halm på Vilhelmsborg.
Bokse skal udmuges af udstilleren, inden pladsen forlades.

Sådan foregår en eksteriørkåring

Når du ankommer til Vilhelmsborg, så indkvarterer du hingsten i den boks, der er reserveret til ham. Det er strengt forbudt at bytte om på navneskiltene, hvis du evt. skulle ønske dig en anden boks.

På kåringspladsen afleverer du hestens pas til et medlem af/eller en repræsentant for avlsudvalget. Der vil være opslag om, hvornår dette kan ske. Det kan være en god ide at tage en kopi af vigtige sider i passet, før du afleverer det, da vi beholder passet, hvis hesten opnår avlsgodkendelse eller kåring. Beholder vi passet, så giver Avlsudvalget dig en kvittering for modtagelsen af passet. Den kvittering skal du passe rigtig godt på. Den vil naturligvis være dateret og bekræfte, at vi har modtaget passet på hingsten (navn, ident og chipnummer) tilhørende (ejers navn og adresse) i forbindelse med kåringsdeltagelse, fordi passet skal indsendes til SEGES mhp. registrering af bedømmelsesresultatet. Erklæringen vil være gældende i 45 dage og det skulle række – både til at få beskrivelsen udarbejdet, tastet og korrektur-læst, og til at Post Nord overtager brevene og sørger for, at de havner hos hingstens ejer. Erklæringen skal du medbringe, når du transporterer hingsten.

Du vil få udleveret et katalog og nummerskilte til hingsten og piberensere til at sætte dem fast med. Medbringer du selv numre, så skal du være opmærksom på, at hingsten skal have sit katalog-nummer på begge sider af hovedet.

Hingsten måles og signalementet tjekkes (se tidsplanen i kataloget). Du får en seddel med mål og signalement med, den skal afleveres til de dommere, der ser hesten på fast bund. Vær opmærksom på, at **hingstens hove IKKE må være hverken sværtede eller olierede på dette tidspunkt**, da vi også tjekker for aftegn på hove.

Efter målingen går hingsten videre til dyrlægeundersøgelsen. Her bliver der taget hårprøve til afstammingskontrol, såfremt denne ikke allerede foreligger.

Næste programpunkt hedder mønstring på fast bund i skridt og trav, **heller ikke her må hingstens hove være hverken sværtede eller olierede.**

Herefter ses hingstene i ridehallen. Det sker flere gange i løbet af kåringen, bl.a. løsvises de og de mønstres ved hånd.

Når vi er nået frem til kåringens sidste dag, så begynder frasorteringen af de hingste, der ikke opnår godkendelse til avl.

Afslutningsvis oprangeres de hingste, der får avlsgodkendelse/kåring.

Hvis hingsten opnår avlsgodkendelse eller kåring, så skal passet videre til stambogskontoret, hvor avlsgodkendelsen eller kåringen registreres, hvorefter det sendes tilbage til ejeren. Det skal passet i øvrigt også, hvis en hingst mister sin avlsgodkendelse/kåring og dermed skal ud af oversigten over hingste, der er godkendt til avl.

Hvis hingsten ikke bliver godkendt til avl, og heller ikke er det i 2020, får du passet med hjem.

Hingste, der får deres første godkendelse til avl, skal DNA-testning for farve-anlæg. Der vil blive taget hårprøve med henblik herpå, hvis testning ikke allerede foreligger.

Avlsmål og kåring

Alle raceforeninger, der tager deres heste alvorligt, har et avlsmål. I det beskrives, hvad det er vi avler efter. Ved en kåring vurderes hingstene i forhold til, hvor tæt de er på avlsmålet. De hingste,

hvis eksteriør kommer tættest på avlsmålet får den bedste bedømmelse. Eksteriør kan oversættes til 'ydre' og avlsmålet beskriver i en række punkter, hvordan det ønskes, at vore heste skal se ud, være bygget og bevæge sig. Avlsmålet finder du naturligvis også her på hjemmesiden under menupunktet Avl.

Observationsforløbet

Hingstenes temperament er vigtigt. Det tester vi i et observationsforløb, som havde premiere i 2015. Der lægges især vægt på hingstens samarbejdsvillighed med mønstreren samt hingstens opførsel i de forskellige situationer, der indgår i kåringen. I 2016, 2017, 2018 og 2019 indgik også observation i stalden i forløbet, specielt mhp. krybbebidning og andre unoder. Stald-observation vil også være en del af forløbet i år. Det samme vil en 'håndteringstest', hvor hingstene med ekstern fører skal gennemgå nogle forhindringer. I 2018 prøvede vi det på forsøgsbasis, og erfaringerne var så gode, at testen både sidste år og i år var/er en del af observationsforløbet.

Hingstene observeres hver gang de fremstilles. Når hingstene er fire år og møder til kåring vil tre års observationer give en samlet karakter. Læs i øvrigt hele regelsættet om materialprøve her på siden.

Håndteringstest

Allerede i 2015 drøftede AU, om Agility skulle indgå i testningen af hingstene, men det blev ikke til noget i hverken 2015, 2016 eller 2017. Det skete imidlertid på forsøgsbasis i 2018, hvor vi havde en agility-bane til deltagerne i Cup Vilhelmsborg. Erfaringerne fra dette forsøg var så gode, at gennemgang af nogle af forhindringerne blev en del af observationsforløbet i 2019, og det fortsætter vi med i 2020.

Hingsten kan bortvises ved dårlig opførsel

Til generalforsamlingen i 2015 stillede en af vore eksteriørdommere, der syntes, at han af og til levede livet farligt, når han målte hingste, forslag om, at dårlig opførsel for hingste (og for den sags skyld også for hopper og vallakker) på en kåringsplads, skulle kunne få konsekvenser. Forslaget blev vedtaget og er sat ind i de generelle kåringsregler som nyt styk 11. Det lyder som følger:

"Udviser en hest i forbindelse med bedømmelsen så dårlig opførsel, at den er til fare for sine omgivelser, kan det medføre bortvisning fra bedømmelsespladsen."

Doping

I §9 i de generelle kåringsregler har vi i årevis haft denne bestemmelse :

"En hest må ikke i forbindelse med udstilling og konkurrencer være dopet (dvs. have fået opkvik-kende, beroligende eller smertestillende midler). Overtrædelse vil medføre udelukkelse fra Fjordhesten Danmarks arrangementer i en af bestyrelsen fastsat periode."

Mønstring og soignering

Husk, at du skal forberede din hingst til kåringsdagen, og det er ikke noget, du gør fra den ene uge til den anden. Det kræver længere tid. Du skal træne i mønstring, og du skal sørge for, at han hverken er for tyk eller for tynd, at hovene er i orden (smeden skal heller ikke komme dagen før, du skal hjemmefra - er du uheldig, så risikerer du ikke at komme til kåring). Endvidere skal hingsten være soigneret i overensstemmelse med racestandarden. Og hvad betyder så det? Du kan læse meget mere om både mønstring og klargøring til udstilling her på siden under menupunktet Abc-viden. En fjordhest har ikke hængeman, men det får den, hvis du ikke sørger for, at manen bliver klippet med regelmæssige mellemrum. I racens moderland Norge står der meget klart og tydeligt i avlsplanen: **'Fjordhesten skal ha ståman'**. I Danmark er der nok mere almindeligt at kalde det for stritman. Og husk, at du aldrig må klippe pandelokken.

Camping og socialt samvær

I skrivende stund ved vi ikke, i hvilket omfang vi om tre måneder kan arrangere fællesspisning. Det bliver der informeret om senere.

Der kommer separat tilmelding dette på hjemmesiden.

Det vil også være på den blanket, at der skal bestilles camping.

22.06.2020

På avlsudvalgets vegne

Birgit